

Prima instanță: Judecătoria Hîncești (jud. M. Macari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Judecători

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Marian Pitic

examinând recursul declarat de Andrei Șoimu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tabără
împotriva lui Andrei Șoimu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva încheierii din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 04 august 2016 Zinaida Tabără a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Șoimu solicitând încasarea sumei împrumutului de 13000 euro și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 20 mai 2011, în baza recipisei din 20 mai 2011, a transmis lui Andrei Șoimu suma de 7000 euro pe un termen de 3 luni, cu plata dobânzii lunare de 5%. Conform recipisei, pârâtul și-a asumat obligația de a restitui împrumutul și dobânda până la 01 septembrie 2011.

A menționat că la scadență pârâtul nu a executat obligația asumată privind restituirea sumei împrumutate, inclusiv nu a achitat dobânda.

A afirmat că după multiplele solicitări de a-i fi restituită suma împrumutată, la 03 februarie 2013 Andrei Șoimu a semnat o altă recipisă prin care s-a angajat în mod repetat să ramburseze suma de 12000 euro până la 20 martie 2013. La scadență, pârâtul, în mod repetat, nu a executat obligația asumată. Ulterior, la 07 mai 2014, prin recipisa întocmită, s-a obligat să ramburseze suma de 12000 euro până la 31 decembrie 2014.

A precizat reclamanta că Andrei Șoimu nu a restituit nici o parte din datorie, valoarea căreia constituie 13000 euro, confirmată prin recipisa din 21 iunie 2016.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătoria Hîncești s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tabără și s-a încasat de la Andrei Șoimu în beneficiul Zinaidei Tabără datoria în sumă de 13000,00 euro, convertiți în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în sumă de 3000,00 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000, 00 lei; s-a încasat de la Andrei Șoimu în

beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5550, 00 lei de la plata careia reclamanta a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 20 ianuarie 2017 Andrei Șoimu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Hîncești. Concomitent, a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Andrei Șoimu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului; nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Andrei Șoimu; s-a explicat apelantului Andrei Șoimu că dacă nu va prezenta apelul motivat și dovada achitării diferenței la taxa de stat la depunerea apelului în sumă de 5647, 70 lei în termenul acordat până la 29 iunie 2017 ora 10:00, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 23 iunie 2017 Andrei Șoimu a declarat recurs împotriva încheierii din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

La 26 iunie 2017 Andrei Șoimu a înregistrat în Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Hîncești.

Prin decizia din 06 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Andrei Șoimu și s-a menținut încheierea din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, s-a restituit apelul depus de Andrei Șoimu împotriva hotărârii din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Hîncești.

La 29 decembrie 2017 Andrei Șoimu a declarat recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei în aceeași instanță la etapa soluționării chestiunii punerii pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului invocă recurentul că încheierea este emisă contrar normelor de drept procedural.

Menționează recurentul că încheierea din 08 iunie 2017 nu a putut fi executată în termenul acordat până la 29 iunie 2017, deoarece a fost contestată cu recurs și decizia pe marginea recursului a fost pronunțată de către Curtea Supremă de Justiție la 06 septembrie 2017. Astfel, în perioada 23 iunie 2017-06 septembrie 2017 cât s-a aflat în examinare în ordine de recurs, termenul acordat prin încheierea din 08 iunie 2017 pentru plata taxei de stat expirase deja. În atare circumstanțe, consideră că după restituirea cauzei de instanța de recurs, cauza a revenit la etapa soluționării admiterii spre examinare a cererii de apel și instanța de apel, după epuizarea căilor de atac, urma să revină asupra chestiunii privind instituirea unui nou termen pentru înlăturarea neajunsurilor și achitarea integrală a taxei de stat. În opinia recurentului, instanța de apel nu a examinat multiaspectual chestiunea privind punerea pe rol a cererii de apel și cu titlu de consecință prematur i-a restituit cererea de apel.

Consideră că încheierea instanței de apel este nemotivată și contradictorie. În opinia recurentului, abia după pronunțarea încheierii recurate, instanța de apel a instituit un nou termen pentru lichidarea neajunsurilor- până la data ședinței de judecată din 28 noiembrie 2017. Or, nu a recepționat anumite informații referitor la extinderea termenului pentru achitarea diferenței taxei de stat în sumă de 5647, 70 lei, ceea ce confirmă că nu a cunoscut și nu a fost informat despre necesitatea înlăturării neajunsurilor până la data ședinței de judecată din 28 noiembrie 2017.

Opinează că instanța de apel i-a îngădit în mod abuziv dreptul de acces la instanță și nu el ar fi omis să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță.

Consideră că instanța de apel incorect i-a restituit cererea de apel, în condițiile când circumstanțele expuse demonstrează cu certitudine că nu a cunoscut despre noul termen acordat pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 28 noiembrie 2017, iar Andrei Șoimu a declarat recurs la 29 decembrie 2017.

Materialele cauzei atestă că încheierea contestată a fost pronunțată în lipsa apelantului, fiindu-i expediată la 07 decembrie 2017 conform scrisorii de însoțire (f.d.97), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc. Din textul recursului se distinge că încheierea a fost recepționată de către recurent la 21 decembrie 2017, alte înscrisuri care să ateste contrariul la materialele cauzei lipsesc. Astfel, recursul se consideră a fi declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Andrei Șoimu neîntemeiat și pasibil de fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Din materialele cauzei rezultă că la 20 ianuarie 2017 Andrei Șoimu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 23 decembrie 2016 a Judecătoriei Hîncești. Concomitent, a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat (f.d.41).

Prin încheierea din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Andrei Șoimu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului; nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Andrei Șoimu; s-a explicat apelantului Andrei Șoimu că dacă nu va prezenta apelul motivat și dovada achitării diferenței la taxa de stat la depunerea apelului în sumă de 5647, 70 lei în

termenul acordat până la 29 iunie 2017 ora 10:00, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare (f.d.59-61).

Prin decizia din 06 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Andrei Șoimu și s-a menținut încheierea din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d.74-78).

Prin încheierea din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, s-a restituit apelul depus de Andrei Șoimu împotriva hotărârii din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Hîncești (f.d.93-96).

Colegiul reține că instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel depusă de Andrei Șoimu împotriva hotărârii din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Hîncești, din motiv că apelantul nu a înlăturat integral neajunsurile admise la depunerea cererii de apel.

Colegiul notează că recurentul invocă că ar fi fost în imposibilitate de a executa în termenul stabilit până la 29 iunie 2017 încheierea din 08 iunie 2017 a instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, deoarece în perioada 23 iunie 2017 -06 septembrie 2017 recursul declarat împotriva încheierii din 08 iunie 2017 a instanței de apel s-a aflat în examinare la Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul precizează că prin încheierea din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cererii de apel depuse de Andrei Șoimu nu i s-a dat curs și i s-a acordat apelantului termen până la data de 29 iunie 2017 ora 10:00 pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel și anume prezentarea apelului motivat și dovada achitării diferenței taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 5647, 70 lei.

Prin recursul declarat la 23 iunie 2017 împotriva încheierii din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, Andrei Șoimu a solicitat casarea încheierii prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i stabilit termenul până la 29 iunie 2017 ora 10:00 pentru lichidarea neajunsurilor, cu restituirea cauzei la etapa soluționării chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel (f.d.64-66).

Concomitent Colegiul remarcă că la data de 26 iunie 2017 Andrei Șoimu a înregistrat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Hîncești (f.d.53-55).

Referitor la plata diferenței taxei de stat neachitate la depunerea cererii de apel în sumă de 5647, 70 lei de către apelant, termen acordat în acest sens prin încheierea din 08 iunie 2017, Colegiul menționează că apelantul Andrei Șoimu în această parte nu a executat încheierea, invocând declararea recursului la 23 iunie 2017 împotriva încheierii din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău. În final, prin decizia din 06 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Andrei Șoimu și s-a menținut încheierea din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d.74-78).

În această ordine de idei, Colegiul precizează că la restituirea în instanța de apel a cauzei (f.d.80), de către instanța de apel a fost numită pentru data de 21 noiembrie 2017 ora 13:00 ședința de judecată în prezenta cauză, cu înștiințarea părților, inclusiv a apelantului, înștiințare recepționată la 12 octombrie 2017 conform avizului de recepție (f.d.85).

Astfel, în cadrul ședinței de judecată din 21 noiembrie 2017, apelantul Andrei Șoimu s-a prezentat și a declarat că nu a cunoscut despre necesitatea plății taxei de stat, deoarece nu a primit nici încheierea în acest sens, nici decizia Curții Supreme de Justiție pe marginea recursului declarat, solicitând termen pentru achitarea plății taxei de stat (f.d.88).

Prin încheierea protocolară din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis demersul apelantului Andrei Șoimu și i s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat, ședința de judecată fiind stabilită pentru data de 28 noiembrie 2017 ora 13:00 (f.d.89), iar apelantul a semnat că este înștiințat despre data și ora ședinței de judecată (f.d.87).

Sub acest aspect, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că nu ar fi cunoscut despre extinderea termenului de achitare a diferenței taxei de stat în sumă de 5647, 70 lei până la 28 noiembrie 2017.

De asemenea, Colegiul apreciază a fi irelevant argumentul recurentului precum că ar fi aflat doar după pronunțarea încheierii recurate despre instituirea de către instanța de apel a unui nou termen pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, deoarece însuși apelantul în cadrul ședinței de judecată din 21 noiembrie 2017 a pretins acordarea unui termen în acest sens, ceea ce și s-a efectuat prin admiterea demersului său, fapt menționat *supra*.

La acest capitol, Colegiul reține raționamentul instanței de apel precum că părțile antrenate în proces trebuie să se folosească cu bună credință de drepturile procedurale și cu diligență, or, apelantul la depunerea cererii de apel deja avea obligația de a respecta prevederile legale și de a se conform acestora.

Chiar și în condițiile când legislația acordă posibilitatea părților de a beneficia de facilități în sensul pretinderii scutirii de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, integral sau parțial, nu este exclusă obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale.

Aici este de menționat că cererea lui Andrei Șoimu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel a fost respinsă prin încheierea din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 06 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție.

La caz, Colegiul precizează că recurentul urma a executa dispozițiile instanței în termenul acordat, inclusiv și suplimentar, deoarece în condițiile legii acesta deja poate fi calificat ca un termen suplimentar. Or, art. 364, art.365 Cod de procedură civilă stabilesc expres condițiile depunerii cererii de apel, conținutul acesteia și actele ce urmează a fi anexate.

Astfel, depunând cerere de apel la 20 ianuarie 2017, Andrei Șoimu avea obligația de a respecta prevederile legale în acest sens. Mai mult ca atât, întru executarea încheierii din 08 iunie 2017 a instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel inclusiv și pentru prezentarea apelului motivat, apelantul Andrei Șoimu a înregistrat la 26 iunie 2017 la Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivată (f.d.53-55).

De altfel, ulterior exercitării căii de atac – recursul împotriva încheierii din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău și respectiv expunerea instanței de recurs asupra recursului prin decizia din 06 septembrie 2017, apelantul, la fel, nu a executat dispozițiile instanței de apel în sensul achitării diferenței taxei de stat la depunerea cererii de apel. Cu toate că apelantul a avut un termen rezonabil întru executarea acestei

dispoziții, inclusiv și după pronunțarea deciziei de către instanța de recurs-06 septembrie 2017, apelantul în ședința de judecată din 21 noiembrie 2017 a instanței de apel a pretins un nou termen în acest sens.

În atare circumstanțe, Colegiul apreciază a fi irelevante argumentele recurentului invocate în cererea de recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, deoarece circumstanțele expuse *supra* denotă că apelantul a ignorat prevederile legale, inclusiv dispozițiile instanței de a lichida neajunsurile admise la depunerea cererii de apel.

Afirmația recurentului precum că, după epuizarea căilor de atac, instanța de apel urma să revină asupra chestiunii privind instituirea unui nou termen pentru înlăturarea neajunsurilor și achitarea integrală a taxei de stat, Colegiul o apreciază ca fiind neîntemeiată, deoarece instanța de apel deja s-a expus asupra acordării termenului pentru înlăturarea neajunsurilor. Mai mult ca atât, era de obligația apelantului de a executa dispozițiile instanței de apel în condițiile când acestea au fost menținute prin decizia instanței ierarhic superioare.

Cu referire la argumentul recurentului precum că instanța de apel nu a soluționat multiaspectual chestiunea punerii pe rol a apelului și prematur i-a restituit cererea de apel, Colegiul menționează că instanța de apel la examinarea acestui aspect a luat în considerare toate circumstanțele cauzei, inclusiv și faptul că apelantul a beneficiat de suficient timp pentru înlăturarea neajunsurilor.

Colegiul consideră neîntemeiată afirmația recurentului precum că instanța de apel i-ar fi îngădit în mod abuziv dreptul de acces la instanță, deoarece dimpotrivă recurentul nu a întreprins măsurile necesare după cum sugerează și jurisprudența CtEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță, fapt corect constatat de instanța de apel.

Colegiul precizează că circumstanțele expuse de recurent indică direct la nerespectarea de către el-însuși a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură în măsura stabilită de normele de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale. Pe cale de consecință, argumentele recurentului nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la restituirea cererii de apel. De altfel, participanții la proces urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 28 noiembrie 2017.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Andrei Șoimu.

Se menține încheierea din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tabără împotriva lui Andrei Șoimu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Marian Pitic